www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 6. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 9. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 6. Jersey City, N. J., Thursday, January 9, 1930. THREE CENTS.

КОЛЯДУЙМО НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРІМ КРАЮ

ГУВЕР ПРО СВІТОВИЙ МИР

КАЖЕ, ЩО ЛОНДОНСЬКА МОРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ГОТОВА ВІДОГРАТИ ВЕЛИКУ РОЛЮ ЩОДО СВІТОВОГО МИРА. АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ДОЛОЖИТЬ ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБИ ТОЙ МИР ПРИСПШИТИ.

ВАШИНГТОН, 8 січня. — У Вашингтоні прощали американську делегацію на морську конференцію в Лондоні. Президент Гувер підніс з того приводу таке:

Америка змагатиме не тільки до обмеження дальшої роздубови морських сил, але заявиться за зменшення фльоти. Американські делегати мають проявляти на кождім кроці склонність до угоди й уступок. Світовий мир спочиватиме тепер у многім на плечах тих пятьох держав, які вислали своїх заступників на конференцію. З конференцією не треба спішитися. Хай вона радить місяцями, але хай принесе добрі результати. Америка йде на конференцію з доброю волею і надією та з щирим бажанням довести до міжнародного обєднання.

ЛЯ ҐАРДІЯ ПРО ПРОГИБІЦЮ.

ВАШИНГТОН, 8 січня. — В палаті послів атакував посол Ля Ґардія прогибіцію. Вбивство трох моряків, котрі пачкували алькогось у Нюпорт, назвав він звичайним „мордом". Ля Ґардія твердив, що прогибіцію годі провести, бо подавляюча більшість горожан хоче пити. Число тих людей не зменшиться, коли уряд перенесе прогибіцію з департаменту скарбу до департаменту торговлі.

Більше місця присвятив Ля Ґардія у своїй промові сенаторови Борі, чемпіонови на полі форсовання прогибіції. Він твердив, що стейт Айдаго, з якого походить Бора, має всього 431,866 мешканців, значить стільки, скільки мають два виборчі округи в місті Ню Йорку. Стейт той можна легко контролювати. Та мимо того, розмірно більше пють у стейті Айдаго ніж у Ню Йорку. В Айдаго навіть алькоголь дешевший і ліпший. В Айдаго є розмірно більше салунів ніж у Филаделфії і таксамо більше бутлеґерів ніж у Шикаґо.

Ля Ґардія говорив довго, але не було кому слухати, бо на салі нарад були самі сухі посли. Оплескувати почали вони бесідників доперва тоді, коли ті говорили в обороні прогибіції.

ВЕСНА НА РІЗДВО.

НЮ ЙОРК, 8 січня. — Сьогорічне українське Різдво обходжене без снігу і морозу. Повівало весняним подувом. Було тепло, як пізною весною. Зате були морози і сніги на Вестах, себто там, де в той час звичайно чути весною.

ВАЖНЕ РІШЕННЯ.

МОНТПЕЛІЄ (Вермонт), 8 січня. — Начальний суддя Джордж М. Паверс видав рішення, яке відноситься до тих, котрих придержано на ломанню прогибіційного закона. Сотки людей покарано за те, що вони не хотіли зізнати, де вони дістали алькоголь. Тепер суддя Паверс рішив, що таке вимушення зізнань є незаконне, бо противиться 10 артикулови конституції стейту Вермонт. Бо не можна нікого змушувати до таких зізнань, з яких можна вносити на дальші злочини зізнаючого.

150 ПАЧКАРСЬКИХ ЧОВНІВ.

НЮ ЛОНДОН, 8 січня. — Прибережна сторожа одержала відомости, що недалеко берегів крутиться 150 пачкарських суден, які ждуть на мраку, щоби тоді підплисти до великих кораблів, які довозять алькоголь з Канади й перевести його на американську землю.

МОКРІ ВЛАШТОВУЮТЬ ПАРАДИ.

ДЛЯ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ. ПАРАДУВАТИМУТЬ У ВСІХ МІСТАХ В ОДИН ДЕНЬ.

БОСТОН, 8 січня. — Місто Бостон готується до великої паради, яку влаштовують мокрі для протесту проти прогибіції. Такі самі паради будуть відбуватися і в инших містах. Має взяти в них участь 30,000,000 людей.

СПІКІЗІ МІСЦЕМ ЗЛОЧИНІВ.

НЮ ЙОРК, 8 січня. — Окружний прокуратор Елвин Едвардс взиває сухих і мокрих до боротьби з спікізами. Він каже, що це лежить в інтересі загалу, щоби знищити ті зародки злочинів. Спікізі є пристановищем для злочинних типів; там доконуються і плянуються ріжні вбивства й инші злочини.

МОЛОДИЙ КУЛИДЖ „УРЯДУЄ".

НЮ ГЕЙВЕН, 8 січня. — Джан Кулидж, син бувшого президента, є урядовцем залізниці Ню Йорк, Ню Гейвен-Гартфорд. За час свого короткого урядовання може пішитися вже успіхом. Ото залізниця назвала найкорший поїзд, який курсуватиме між Бостоном і Ню Йорком, іменем „Єнкі Клипер", а імя це підобрав Джан Кулидж.

КАРАЮТЬ ЗА НЕЛЬОЯЛЬНІСТЬ.

МЕКСИКО СИТІ, 8 січня. — Народна революційна партія виключила з партії 17 визначних членів, сенаторів і послів, за те, що вони нарушили партійну карність і виявляли свою нельояльність супроти партії.

ПРОГИБІЦІЯ В ДЕФЕНЗИВІ.

Нюйорський посол Ля Ґардія оголосив заяву, в якій твердить, що сухі на разі програли, бо видали на протязі десяти літ $100,000,000 на те, щоби побачити, що прогибіція не вдалася. Вже самі сухі, каже Ля Ґардія, переконуються, що прогибіція не дасться сфорсувати.

САМОВБИЙНИЦЯ, ПАДАЮЧИ НА ВУЛИЦЮ, ВБИЛА ПРОХОЖОГО.

На берлінській площі в Будапешті скочила з вікна III, поверху готелю „Меран" 19-літня урядничка банку, Олена Боркочі, й упала на переходжучого під готелем купця Кноля. Кноль важко потовчений помер у лічниці, а самовбийниця згинула на місці.

СИН УБИВ БАТЬКА.

У Фасьцішовій, пов. Бжеско, між Францом Ригем і його батьком Іваном Ригем прийшло до суперечки щодо поділу майна. Вечером син підкрався під вікна батька й стрілом з кріса забив його на місці. Звиродлілого вбийника арештувала поліція.

І НА ВЕСІЛЛЮ СТРІЛЯЮТЬ...

На весіллю Петра Буцинського у Вязовій, пов. Жовква, стрілив з револьверу 21-літній Михайло Горвань в Івана Лисого. Стріл хибив, куля попала в голову Андрія Кудиби, який до кількох хвилин помер. Напасника арештовано.

ЕПІЛЬОГ РІЛЬНИЧОГО СТРАЙКУ В БОБРЕЧЧИНІ.

У процесі 15 селян із Звенигороду, яких прокуратор потягнув до відповідальности за злочин публичного насильства в звязи з інтервенцією поліції підчас рільничого страйку, запав дня 10. грудня присуд. Трох обвинувачених, а саме Андрія Панчина, Івана Миколова та Семка Єжовського засудили на кару арешту по два місяці, інших увільнили.

ПОЛІЦАЙ ЗАСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

У львівськім городі Косцюшка поліцай стріляв до лякерника Івана Боского, і то тільки за те, що цей лякерник силою хотів дістатися на забаву членів пожежної сторожі, куди поліцай не хотів його впустити. Пострілений Іван Боскі помер у лічниці.

ЖЕНИТИСЯ З АРТИСТКОЮ СКАНДАЛ.

Консервативна Англія і до сьогодні придержується того погляду, що артистка, яка грає в театрі, не є відповідною жінкою для джентельмена. Недавно двох англійських старшин мусіло покинути ряди англійської армії через те, що полюбили артисток і оженилися з ними, що старшинське зібрання в Лондоні напятнувало як нарушення старшинської чести.

ПРОТИ РУМУНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ.

З Черновець повідомляють, що визначний український діяч д-р Дудчак вніс до Ради Ліґи Націй скаргу проти румунізації українського шкільництва під Румунією. Протест цей внесено за посередництвом Українського Комітету в Берлині.

ПОЛІЦІЯНТ УБИВ ЧОЛОВІКА.

В селі Наконечнім, пов. Яворів, поліціянт Бабяж хотів арештувати Василя Косика з Чернилова, а коли Косик намагався втекти, поліцай стрілив до нього і поклав його трупом. Василь Косик мав бути арештований за злочин, про який навіть не відомо хто напевно виконав його і на убитого молодого чоловіка падали тільки підозріння.

КІЛЬКО ВИДАЮТЬ АМЕРИКАНЦІ В ЕВРОПІ?

Як відомо, найбільш улюбленою розривкою є подорожування, але хто може сьогодня подорожувати? Звісно, що лише власники долярів. І так туристичне бюро американське обчислило, що на протязі останніх 9 літ Американці видали, себто лишили в Европі 3 міліярди, 573 міліонів долярів, а лише за 1928 р. 587 міліонів долярів.

КАРА СМЕРТИ.

У коломийськім суді засуджено Петра Мандригу з села Рашкова, з Городенщини, на кару смерти. Акт обвинувачення говорить, що Петро Мандрига, бажаючи стати власником всего майна свого батька, вночі 30. липня м. р. сокирою повбивав усіх членів своєї родини: батька Петра, шваґра Петра Харука, матір Параску і сестру Анну. Після виконання злочину Петро Мандрига заявив поліції, що його родину вимордували вночі бандити, але одна сестра вбивника лишилась при житті і виявила судови злочин брата. На розправі Петро Мандрига признався до вини, а суд присяглих засудив його на кару смерти через повішення.

ПАПА РИМСЬКИЙ ПРОТИ СОЦІЯЛІСТІВ.

Як повідомляє „Н. В. Журналь", католицька робітнича організація Німеччини вручила римському папі письмо, в якому обмірковується клясова боротьба в Німеччині та долучається запит, яке відношення повинно мати католицьке робітництво до соціялізму і комунізму. Папа римський вислав цій організації на руки епископа в Мінхені свою відповідь, у якій заявляє, що соціялізм таксамо як і комунізм є рухом ворожим релігії та що робітництво не повинно належати навіть до християнсько - соціялістичних партій, бо соціялізм і християнізм це річи, які виключають себе. Хто є соціялістом, не є християнином. Папа римський не радить католицьким робітникам організувати активної боротьби проти соціялістів, а тільки через працю, труд, організованість і моральне відродження протиставити себе руйнуючій акції соціялістів.

ЗА СКИБУ.

У Рокитні господар Грицько Свищ посварився зі своїм пасербом у справі поділу грунту і тяжко поранив його двома ударами сокири.

РОДИНА КОВЕРДИ ПРОСИТЬ ПОМИЛУВАННЯ.

Родина Бориса Коверди, який убив у Варшаві радянського посла Войкова, звернулася через посередництво адвоката до польського президента з просьбою помилувати Коверду, засудженого на 15 літ вязниці. Просьба мотивована тим, що Коверда в тюрмі занепав на здоровлю і що на випадок помилування він на завжди покине Польщу.

ЗАВАЛИВСЯ НОВИЙ ДІМ.

В Лодзі трапилася будівельна катастрофа. Чотироповерховий дім, котрий по скінченню оглянула маґістратська комісія й дозволила в ньому мешкати — завалився. На щастя, ніхто ще туди не спровадився, а трох робітників, що там працювали, вискочили вікном.

ЗАБОРОНА СВЯТА ПРОСВІТИ В ГРИМАЛОВІ.

В дні 8. грудня м. р. мало відбутися в Грималові „Філіяльне Свято Просвіти", та мов грім з ясного неба впала несподівано на годину перед початком того свята заборона зі сторони старости в Скалаті, який, здається, одинокий в Польщі — поважився того рода свято заборонити, не подаючи ніяких причин заборони (бо таких не було). На це свято прибула маса народу з околичних сіл, яка довідавшись про заборону, вертала з надмірним огірченням домів. Додати треба, що по дозвіл на це свято ходив до старости післанець два рази, а в дні 7. XII. м. р. просив дозволу голова філії телефонічно, якому робив староста надію, що дозвіл буде. Той сам староста не завідомив дотепер і не звернув предложених йому легітимацій на збірку на „Дар Просвіти", хоч реченець, визначений на цю збірку воєвідством в Тернополі, вже давно проминув.

ІЗ ПРИКОРДОННИХ ҐАРАЗДІВ.

В листопаді м. р. повалив вітер кілька зогнилих від старости телеґрафічних стовпів в Луці Малій, пов. Скалат, які обтяжені 6-ти дротами не могли устоятись. І хоч поліційні доходження це ствердили ніяких слідів людської руки, ані ноги і хоч наочний свідок ствердив, що один підгнилий стовп падаючи, потягнув за собою кілька других, старостве в Скалаті зробило з цього великий акт українського саботажу, зарядило скріплення варти по 40 осіб на добу, заборонило зараз зі сумерком показуватися на вулиці, а навіть на власнім подвірю, через що людність села прямо гине, бо в теперішні зимові ночі, ідучи на варту, треба добре зодягнутися й обутися, а тут нема в що, до того нічні дощі понищили зовсім останню кожушину, як хто ще яку мав, так що в богатім колись селі животіє тепер громада нуждарів та клене ту годину, яка їх поставила на кордоні. Рівнож і по другім боці Збруча живеться не ліпше. За перехід ріки на цей бік висилають на Сибір, чого за царських часів не було, а понад границю поселюють далеких кольоністів-кацапів аж аноза Москви, щоби не лише Збручем, але і московськими окупантами розділити наш нарід на дві окремі і далекі частини.

ПОСПІШАЮТЬ ВПРОВАДИТИ ДЕРЖАВНЕ КРІПАЦТВО ДЛЯ СЕЛЯН

МАЮТЬ ВСІХ СЕЛЯН ОБЕРНУТИ В ДЕРЖАВНИХ КРІПАКІВ ДО 1932 РОКУ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО БУДЕ ОСТАТОЧНО ЗНИЩЕНЕ.

МОСКВА (СССР), 8 січня. — Кореспондент „Таймса" Дюранті повідомляє, що газета „Правда" оголосила рішення комуністів впровадити як найскорше колективні господарства. Перші успіхи утворення колективів дають надію комуністам скорішого впровадження у всій Росії колективних господарств.

Згідно з пятилітнім пляном соціялізації в Росії мусіли би бути до 1933 року переведені на колективи 20% селянських господарств, але тепер комуністи вирішили до жнив 1932 року остаточно знищити окремі селянські господарства та створити з них сільські комуни.

Цілковито зміняється політика обмеження індивідуальних господарств на політику повного знищення їх. У так званих „кулаків" будуть відбирати господарства й приєднувати їх до колективних господарств, але самим господарям не буде дозволено приступити до комун. Разом з тим і приватна торговля має бути остаточно знищена.

ЦЕРКВИ ПЕРЕПОВНЕНІ ВІРУЮЧИМИ.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАБОРОНУ І АГІТАЦІЮ ПРОТИ СВЯТА РІЗДВА, МАСИ НАСЕЛЕННЯ СВЯТКУВАЛИ.

МОСКВА (СССР), 8 січня. — Большевицький уряд, партії та організації робили всі старання, щоби не допустити населення Росії до святкування Різдва Христового. Не зважаючи на заборону та протирелігійну пропаґанду комуністів, комсомолу, безбожників і т. д., населення врочисто відсвяткувало Різдво.

В Москві та по всій Росії, особливо в селах, всі церкви були переповнені віруючими, які гаряче молилися. Особливо в Москві відбулися великі демонстрації безбожників, де було їх в поході поверх трицять тисяч. Вони спалили опудало, як знак релігії, моделі церков, мечетів та синагог, які демонстранти несли у свойому поході. Навколо церков, переповнених віруючими, безбожники піднімали страшний галас, свисталі, дзвонили, тарабанили в бляхи, тощо, стараючися перешкодити молитвам віруючих.

По радіо була передана спеціяльна антирелігійна програма, в театрах відбулися такіж вистави і т. д., але це населенню не перешкодило святкувати.

АРЕШТУЮТЬ ТИРОЛЬЦІВ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 8 січня. — З південного Тиролю повідомляють, що там італійська поліція перевела низку арештів серед австрійських Німців, котрі попали під владу Італії враз з своїми землями південного Тиролю. Італійська влада пояснює свої арешти тим, що хоче забезпечити тут спокій у звязку зі святами з нагоди весілля італійського наслідника престола, який жениться з бельґійською княжною.

БОЙКОТ НЕ ВДАЄТЬСЯ.

БОМБЕЙ (Індія), 8 січня. — Частина членів місцевих соймів в Індії, котрі належать до націоналістичної партії, зложили свої посольські мандати й відмовилися виставляти свої кандидатури на місцеві уряди. Але більшість націоналістів лишилася на своїх позиціях, не послухавши рішення всеіндуського націоналістичного конгресу про негайне зложення посольських мандатів у місцевих соймах та краєвому парляменті.

Тому треба вважати, що вже з перших часів бойкот, плянований національним індуським конгресом брітійських державних установ, не вдається.

БІЙКА З КОМУНІСТАМИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 8 січня. — В південній частині Берліна дійшло до кривавої сутички між поліцією та демонстрацією комуністів, які врядили похорон двом своїм партійцям. Один з них, Ріхард Найман, думають, убитий фашистами, а другий, Маєр Кубіш, умер у вязниці.

Демонстранти несли плякат з написом: „Помста за загинувших товаришів". Поліція сконфіскувала цей плякат, після чого сталася крівава бійка між нею та комуністами. Два полісмени були жорстоко побиті, а кількох порізано ножами. Після цього поліція почала стріляти в демонстрантів, поранивши кількох з них. Арештовано 10 комуністів, над якими переводиться слідство.

ФОТОТЕЛЕҐРАФ МІЖ АНГЛІЄЮ Й НІМЕЧЧИНОЮ.

ЛОНДОН (Англія), 8 січня. — Між Берліном та Лондоном установлено спеціяльну телеґрафічну комунікацію для передачі фотоґрафій з портретів, картин та документів. При помочі телеґрафу легко буде передавати точні фотоґрафії ріжних важних документів, підписів і т. д.

Першу телеґрафічну передачу до Берліна зробив з Лондону англійський головний почмайстер на імя німецького міністра почтів. Німецький міністер почтів в свою чергу передав телеґрафом свою фотоґрафію до Лондону. За кілька днів цей телеґраф розпічне реґулярну передачу приватних фотоґрафій.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

З приводу зміни адреси редакція не відповідає.

За можну зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯКИЙ БУДЕ НОВИЙ РІК?

З новим роком заговорили ріжні люде про те, чого надіятися під економічним оглядом від нового року. А ходить нам головно про землю, на якій шукаємо за заробітком і можністю до життя, себто про Злучені Держави. Українці в Америці це ще й досі головно чорнороби, на яких шкурі найбільш болючо відбивається всяка економічна кріза, бо вони завжди і всюди перші на черзі, коли ходить о видалювання робітника з фабрики. І вже з того боку цікаво знати, що нам принесе новий рік.

Понад 50 промисловців, банкирів і економістів проголосило свої поміченння про економічні вигляди в новім році. З боку урядових осіб і більшости фабрикантів повіває оптимізмом. Головно уряд покладає великі надії на велику програму, на яку призначено, як виходить зі звітів, коло пять білонів долярів. Ота розбудова має дати роботу великій масі безробітних, а разом з тим ввести між працюючих свіжий капітал, без якого годі піднести застій у торговлі й промислі. Бо як маса не має грошей, то нема для кого продукувати, бо нема кому купувати.

За урядом глядять більш весело в будучність ті галузи промислу, які найбільше користають через будови, себто в першу чергу сталева промисловість. Та й тут дещо осторожніші голоси підносять, що кращих відносин можна надіятися доперва в другій половині 1930 року, або аж при кінці.

Майже всі згідні одначе з тим, що новий рік не дорівняє старому щодо розгону в продукції. Новий рік загоїть провдоподібно ту рану, яку завдала промислови й торговлі спекуляція і крах на біржі, себто зведе промисл і торговлю на більш раціональний шлях, уможливлюючи їм догідні й легкі кредити. Через крізу на біржі звільнилися міліярди капіталу, який тепер приступний для инших цілей. Це може бути товчком і заохотою для підприємців до поширення бизнесів.

Учені економісти глядять на теперішну крізу як на те, що було послідовно підготовлюване через останні роки, коли всі папери гнали божевільно вгору й коли продукція не мала ніякого стриму, бо числилися з міліярдами, яких не було. Пропали фіктивні міліярди, упала нагло й покупна сила. Особливо відчули це промисловости і торговлі люксусовими товарами. Тепер прийдеться довго ждати, заки край прийде до економічної рівноваги. На всякий случай 1930 рік цілковитої рівноваги ще не принесе.

Значить, кращих часів годі надіятись у 1930 році. А вже добре буде, коли положення не погіршиться.

О. Сновида.

ВАРШАВСЬКА ЦЮЦЮБАБКА І УКРАЇНЦІ

Польща не виходить зі стану міністерських кріз. Один лиш конфлікт уряду з соймом слідує за другим і так без кінця...

Але останні місяці принесли цікавий зворот в політичнім положенню, а вимагає він **особлившої уваги з нашої сторони.** Як відомо, 6. грудня майже всіми голосами проти „единкарів" (групи пілсудчиків) ухвалив сойм вотум недовіря урядові Світальського. Уряд уступив. Здавалосяб, чого кращого може собі бажати опозиція? Таж цілий час ревіла, що стремить до ліквідації „майського" системи; що не попустить зі своїх жадань, що інакше... тут наступали вже погрози вулицею, революцією і пр. Але щож сталося? А сталося чудо: як тільки уряд Світальського зголосив свою димісію на руки президента; як тільки той зачав ряд нарад з представниками майже усіх партій (опріч „меншостий"), як переможна опозиція — відразу спустила з тону! 6. грудня в соймовій промові лідер найсильнішої партії опозиції, вайсполяк Стронський — нагло заявив, що переможний сойм ані не думає творити зі своєї більшости нового уряду, лише хоче, щоб і на далі уряд творила соймова меншість „единкарів"! Правда, мовляв, опозиція прагне зліквідувати майський систем, але... не сама, а щоб його зліквідували самі пілсудчики. Інакше — щоби уряд зліквідувався сам, а хоч і лишився б при владі, але... правив би так, як того хочеться ендеції та взагалі цілій опозиції.

Не дивно, що на ламах сталинської преси здійнявся регіт. Але сей регіт став ще дужчим, коли маршал сойму пепеєсик Гнат Дашинський, на послуханню у президента Мосціцького 9. грудня — точка в точку заявив те саме, що на соймовім пленумі Стронський: що він не думає про парляментарне міністерство, лише готовий лишити „единкарів" при владі; тільки, щоб прийшли... чемніші люде, які не ображали сойм і хоч позволили йому від часу до часу критикувати уряд...

Деж причина такого нагло відвороту переможної опозиції? Чи грозив їй бльок „единки"? Хотів розвязати сойм, або зробити заміах державний? — Ні, нічого подібного... Деж причина такої несподіваної поміркованости опозиції?

Причина лежить в тім, що **опозиція не має жадної політичної програми.** Спробував її сформулувати пепеєсик Недзялковський, спробували вшехполяки. І щож? Показується, що їх ціла програма обмежується **чисто негативними постулятами:** щоби було привернене діяння конституції; щоб не робили замахів стану; щоб не нарушали вольности преси, і нарешті, щоб полагодити соціяльні проблеми в дусі бажання людности... Опріч останнього постуляту, який так загальниково сформулований, що позбавлений всякого сенсу, — решта домагань опозиції — **самі негативні.** Ними можна повалити уряд, але не рядити країною! І „единкарі" чудово розуміють се, чудово тямлять, що зліпити бльок з ППС, ендеції, Визволення, Пясту, НПР та ин. — можна лише дорівочно, аби висловити недовіря урядові, але щоб сей зліпок був сталий, щоб з нього повстав довготревалий уряд — в се ніхто, навіть самі опозиціоністи не вірять. Звідси їх слабість, їх відворот.

Але є ще й друга причина того відвороту. Показалося, що аби навіть тільки повалити уряд, для чисто негативного чину, противникам санації потрібні були голоси національних „меншостий"; бо на історичнім засіданню 6. грудня, де запав вотум недовіря кабінетові, — многі з „центролеву" — абсентувалися, так що тільки голосами національних „меншостий" — звалено кабінет. Іншими словами — **без тих „меншостий" — нема в польськім соймі більшости.** А що з тими „меншостями" опозиція так само не хоче правити країною, як і пілсудчики, то й мусіла вибрати „менше зло" — погодитися й уступити „единкарям", хоч їх формально й повалила.

Ось глибша причина кризи соймової в Польщі, ось причина, чому вона не може правити, чому до жадної „розгривки" до жадного конфлікту ворожих груп, до жадної революції. Ось причина, чому ніхто в Польщі, ні уряд, ні опозиція — парляментаризму собі в страху перед „меншостями" — не жичать. **В Польщі наступає доба антипарляментарного режіму і то за згодою самих сторонників парляментаризму,** зі страху рушити прокляту квестію нац. „меншостий", **до яких однаково ворожо відносяться і единкарі і ендеція і ППС.**

Ось яка є наука останних подій в Польщі і українським партіям, які ставляли на парляментарного коника, на можливість мирної еволюції в Польщі, на розвязання дорогою парляментарною проблеми української — доведеться тепер переглянути, зревідувати свою тактику.

Бо час гарячий і проволока не допустима...

НА ТЕМИ ДНЯ

РОЗГРОМ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

Додаткові відомости про арешти на Україні показують, що московська комуністична влада рішила остаточно підорвати роботу й значіння Української Академії Наук. Цим лише можна пояснити масове арештування членів та співробітників Академії Наук. Цікаве те, що всі арештовані ніколи не бавилися в політику, а завжди стояли твердо на грунті культурно-національної та наукової роботи. Це вони робили навіть в часи, коли хвиля революційної та політичної активности була на найвищому щаблю в 1917 році, а тимбільш безперервно вони уникали політичної праці в сучасні часи кріваваго большевицького терору та переслідувань на Україні.

Брехливість обвинувачення українських учених у політичній боротьбі проти комуністів пошита занадто грубими й білими нитками, щоби комуністам пощастило одурити український нарід. Коли буде засуджуючий вирок суду, не все одно не змінить того, що всі обвинувачення проти арештованих вигадані спеціяльно для знищення української національної культури та науки. Москва комуністичними руками бє тепер в самий мозок та серце української нації. Удар може найболючіший, але ми віримо, що він не смертельний і прийде час, коли Українці й від цього видужають, як уже видужують від віковічного московсько-польського гнету.

ПЛЯНИ НА ГЛИНЯНИХ НОГАХ.

Всю свою майбутність большевики звязали з пляном так званої „пятилітки". Цебто з плянами за пять років впровадити соціялізм у країні, яка є найбільше відсталою серед народів Европи. Большевики дуже болюче реагують на кожду невдачу в їх плянах і майже в божевільному подратованню відгризаються, коли хто зробить зауваження, що пляни їх не вдаються. Та це горячкове відгризання й лайка справи не міняє й користи большевикам не приносить. Історія йде своїм льогічним поступом і страшними колесами дійсности крушить все те, що большевики так старанно будують своїми паперовими плянами, плянуючи завести „рай на землі", бажаючи обернути всю Росію в одну спільну фабрику, де працювалиб державні раби, чи правдивіше: роби комуністичної партії.

Пятилітка ще лише почала вводитися, як уже виявилися невдачі в заготовці лісу для продажі, в добуванню вугля, в подешевлінню фабрикатів, в постачанню населенню тракторів для оранки й т. д. Коли рветься одне кільце в ланцюху, то часто це приводить до негідности увесь ланцюх. Правда, що до певної міри можна ланцюх скорочувати по одному кільцю за другим, але всеж прийде час, коли він розлетиться. Основа большевицької пятилітньої розбудови індустрії лежить в організації добування потрібних грошей. Для цього большевикам потрібно вивозити за кордон все, що тільки вони можуть видушити з свого населення. В тім числі вивіз лісу та збіжжа відіграє одну з головних роль. Як бачимо, лісу нема в скількости наміченої для вивозу, а з хлібом ще не відомо як буде. Може й засіяти не вдасться стільки, як намічено по пляну, бо трактори „хворі". А там може й не вродилися взагалі.

Дійсно, є чим цікавитися комуністам, бо видима смерть наближа, як кажуть наші селяне. Тому нам доведеться вислухати ще одну їх істеричну лайку, що викликається божевільною розпукою та страхом за своє комуністичне життя.

ПРЕМІЄР ВИХОВАВЦЕМ.

Можна собі уявити, до якого розкладу й деморалізації докотилася польська адміністрація, коли премієр-міністер Бартель першим ділом узявся за навчання її доброї поведінки. Він дав наказ урядувати не в каварнях, а в своїх канцеляріях. Не бавитися по ночах, звичайно на державні кошти, або за хабарі які так охоче бере польська адміністрація й т. д.

Нічого не може бути ліпшого для характеристики розкладу й гниття польської адміністрації, як приказ премієра-міністра Бартля, якому доведеться починати нову свою діяльність з навчання, мов школярів, польських міністрів та урядників. Але даремні заходи Бартля, бо ще рішучіше це старався зробити Пілсудський і нічого з того не вийшло. Скільки-сопливому носа не втирай він завжди буде ходити засопленим. Так і з польською адміністрацією, тож даремні старання Бартля втерти носа своїм урядникам.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 3, повідомляє всіх своїх членів, що на річнім мітінгу вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: В. Греба, предс.; Н. Чапник, заст.; Мих. Голубець, секр фін.; Мих. Сухорський, секр. рек.; В. Тулевич, заст.; С. Каша, касієр; І. Павлик, заст.; Мих. Корнієнко і І. Шубак, контрольори; В. Маслук і Н. Барна, дозорці хорих. Слідуючий мітінг відбудеться 9 січня, в 7.30 вечером.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 12 січня, в 12-тій годині в полудне, в гали церковній при Оклей і Райс ул. Всі члени обовязково мають явитись на означений час. Буде справоздание контр. комісії і вибір уряду на 1930 рік та другі важні справи. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Ставкевич, предс.; В. Пилипів, кас.; М. Семків, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

В. Будзиновський.

ОПИРИЦЯ.

(Оповіданне).

Підгірське село Трибуки було, як всі наші підгірські села, селом бідаків, лише з кількома меншими і більшими богачами. Найбідніші заробляли в лісах, богачі випасали бики і вівці на державних і громадських полонинах. І середняки помагали собі биками, бо кождий з них мав на полонині бодай одного бика і пару овець. Завдяки тим бикам богачі жили собі добре і скуповували грунта передовжених бідаків. Від коли в гори проведено вузкоторову залізничку, яка влекшала транспорт вирубаного матеріялу, бідняки стали більше заробляти. Живучи далі по собачому, вони бодай менше задовжувалися, отже їх грунта вже не так часто йшли на ліцитацію і богачам вже не так легко стало своїх биків мінити за землі бідняків. Продав котрий кілька, або й кільканацять биків, то, не знаючи, що з грішми зробити, ховав їх.

Щоби хто заніс гроші до банку, в селі не мож було і згадати. Трибуковецькі люди боялись банків як вогню. На їх думку банки були вигадкою міських ошуканців і злодіїв, щоби колись, як вже видурять від людей всі гроші, будьто би збанкротувати. Ось тому, хто в Трибуках мав який зайвий гріш, ховав його у себе.

Одного літа на богачів, що мали покладний гріш, напали жах. Двом найбільшим богачам цілком пропали їх ощадности. Одному згоріла хата разом зі скринею, в котрій були його бики перемінені австрійські банкноти. Треба знати, що се було ще тоді, коли Галичина належала до австрійського цісарства. Другого неділі він з цілою родиною богачем. Коли одною вернув з церкви, не потребував добиратися до хати ключем, бо двері були лиш приперті. Скриню хтось витрусив, гроші щезли. Не було сумніву, що газду обікрав наймит і втік. На другу днину наймита знайшли в лісі з розбитою головою, коло него лежала закровавлена сокира. Гроший при нім не знайшли. Отже наймит мав спільника. Оба обікрали газду і втікли. По дорозі спільник вбив наймита, взяв гроші і втік. То був мабуть якийсь сторонський, бо казалося якось так, що в селі кождий міг виказати своє „алібі", себто в часі богослуження кождого бачив хтось.

Ще третий богач рвав собі волосся. Свої гроші закопав у лісі під якоюсь смерекою. Прийшла вість, що той лісі буде рубати. Він пішов у ліс, щоби свої гроші викопати і ніяк не годен був попасти на місце. За хатою сад, за садом лан з кукурудзою, за тим дальше старий цвинтар, на котрім, вже більш як двацять років, нікого не ховали. Стара вдова Текля Якимиха була послідною, що в сірій земли сего цвинтаря знайшла свою послідню домівку.

Бабюк пройшов сад, перескочив в пліт і пірнув у високу кукурудзу. Ішов бороздою між двома загонами. Мабуть не хотів, щоби хтось бачив, що він іде на цвинтар. Вийшов з кукурудзи, тричі перехрестився, переступив рів, і пройхався крізь високий та густий живоплїт, яким цвинтар був оперізаний. На сей цвинтар тепер вже ніхто не заходив, отже Бабюк не боявся, що його хтось побачить. Що се цвинтар, мож було вгадати лише тому, бо десь не десь з буряну виставали вершки кам'яних хрестів. Деревляних хрестів уже не було видко. Вони, або цілком порозсипувалися, або підгнили попадали і лежали на могилах, чи біля могил. Стояли лиш камяні хрести, але й вони не всі були цілі. Деяким повідпадали рамена, деякими горіша частина. Могили, то вже цілком не було видко. Одні позападалися, инші, як у весь цвинтар, були покриті високим буряном. Такий бурян кинувся тому, бо хоч не була тут гарна трава, то не хотів косити: ні ест, ні дяк, ні паламар, ні громада. І худоби був би сюди не загнав ніхто. Пастухи, не лише ческих газдів, але й таких, що люблять заганяти худобу на чуже, оминали сей цвинтар. Так дуже шанували місце вічного спочинку тих, що від нас відійшли, змушував громадян неабиякий стоврж. Тим сторожем цвинтаря була послідна його могила, чи комірниця сеї могили, покійна Текля Якимиха. Коли вона повісилася, село вже мало нові цвинтар. Її поховали не на новім, а на старім цвинтарі, в самім кутику при рові. Через ту її могилу люди не лиш самі оминали цвинтар, але й худоби не пускали туди.

Текля Якимиха мала за життя дуже лиху славу в селі. Казали, що вона робила людям ріжні пакости; такі, які виходять тільки від відьми. Парубки вже нераз збиралися зробити їй „амінь", але вона сама взяла, тай повісилася. Чи справді повісилася сама, ніхто не міг присягати, бо ніхто не бачив, щоби вона сама пішла в ліс, щоби вилізла на дуба та повісилася на ремені. Дровосіки, що в понеділок вертали до ліса на роботу, побачили висільницю, відрізали її і дали знати війтови. Тоді була поміч. Ріка відрізала село від решти світа, отже до міста не дали знати, ніяка комісія не годна була приїхати.

(Дальше буде).

Вячеслав Будзиновський.

ГЛУХМАН.

(Оповіданне).

(6)

— Може Василь не думає зараз женитися. Може лишиться у вас аж до повороту молодшого з війська.

— Відай не схоче так довго ждати.

— Може яку знайшов собі де в місті? Бо, чогось то, він ні раз не приїхав. Неначеби через цілі три роки урльопу не міг дістати. Може коли бодай написав що?

— Писав нераз, але тільки про гроші, або про те, куди його компанію загнали. Був у Відні, був у Босні. Гадаю, що не спімала його жадна міська. Він хоче бути господарем на селі. Хоче мати добру господиню, отже міської панянки не взявби.

— Ви, гадаю, про нашу злагоду не забули...

— Про яку злагоду?

— А про се, що перед відїздом до війська ми оба балакали про вашого Василя і про мою Теклю.

— Та я не забув, і хотів би, щоби воно склалось так, як казалося. Але при тій нашій злагоді Василь не був. А я сказав, не забудьте, я сказав, що силувати не буду.

— А якби він так вдурів і задивився на яку голу й босу наймичку?

— Допуст божий!

— Ви позволили би?

— А як дозволу не буде питати?

— Ви мабуть знаєте щось. Може Василь вже писав вам?

— Як вам сказав, що про таке Василь ніколи нічого не писав мені. Може скаже, як приїде.

— Мабуть я вже нині моїй Теклі можу сказати: „пиши пропало!"

Клюпа махнув рукою, попращався і пішов.

(Конець)

Ощадна. До крамниці приходить пані та купує парасолю. Коли вибрала й заплатила, каже:

— А прошу мені парасолю добре завинути, бо на дворі паде великий дощ.

— Чому Кукурудза такий сердитий?

Він учора вечером посперечався за щось, а тепер сердиться, що не може собі пригадати, що це було.

— о —

— Уставай, Іване, вже сонце високо!

— Та добре, коли якось так тяжко підвестися.

— Але пироги вже на столі!

— Пироги? То може підведуся, бо мені трохи поліпшилося.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РІЗДВО В УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ В АМЕРИЦІ.

Засядуть українські родини до Святої Вечері й святкуватимуть Різдво та думкою летіти в Рідний Край.

А там в Рідним Краю ще наші інваліди не мають своєї домівки. Там політичні вязні святкують Різдво в польських тюрмах.

Тому, коли хочемо гідно святкувати цьогорічне Різдво, так памятаймо, що слідуюче Різдво мають наші інваліди святкувати у ВЕЛИЧАВІМ ДОМІ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПОБУДИВАНІМ ЖЕРТВАМИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Кождий може тепер причинитися до великого й гарного діла. З найдальшої закутини можна вислати свою Різдвяну Коляду до Обєднання, щоби в той спосіб заманіфестувати, що цьогорічне Різдво ми святкували як одна велика українська родина.

П. Сокальчук,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

РАЗ У РІК.

Так, нам треба хоч раз у рік памятати за те, що ми є люде та що в хвилі родинної веселости слід памятати за тих, що голі, босі, а то й каліки. Не може американський Українець сісти до стола на Різдво, щоби не згадав за рідне село, свою там родину й за наш рідний, поневолений край.

І не може бути Українця, котрий би хоч раз у рік, на Різдво, не зложив своєї лепти на допомогу нашій рідній школі й тим, що боролися за кращу долю нашого народа, а тепер інвалідами стали чи гниють по ляцьких тюрмах.

Особливо треба памятати це нам, Союзовцям, як найсвідоміший частині нашої іміграції в Америці. Ми були і мусимо бути далі приміром у всякій благородній акції.

Стефан Дмитрик,
Палмертон, Па.

Сучасний театр і сучасна драма.

— Знаєш, я гадаю, що найновішим театральним стилем є „еволюційний скандалізм".

— А щож це за стиль?

— Дуже простий: нинішні письменники думають, що з кождого скандалу можна зробити театральну пєсу, а режісер гадає, що з кождої пєси найліпше є зробити скандал.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Ів. Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що на річних зборах 1 січня вибрано отсе уряд на 1930 рік: Ник. Задерецький, предс.; Волод. Тритяк, секр. фін.; Іван Брикак, секр. рел.; Іван Давидяк, кас.; А. Стапгринчук, Д. Гаврилак і В. Гузіль, контр. комісія; Гавриїл Сенюк і І-В. Юрчишин, члени контролюючої; Лисолинець, Павлишин, Бриняк, Гузіль, Когут і Сеник, післанці; І. Жук і К. Лобур, прапорщики. Збори будуть відбуватись в кожду другу недїлю о 1-ій. Перші збори відбудуться в недїлю, 12 січня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Кождий член мусить обовязково явитись на зборах, бо буде рішатись дуже важна справа. Зі всякими справами дотичними Т-ва просимо звертатись на адресу фін. секретаря, Волод. Тритяк, 2807 Denison Ave., Cleveland, O. — Михайло Гуль, секр. річних зборів.

ТОЛЇДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в недїлю, 12 січня, в годині 2-ій попол., в Union Hall, 2748 Lagrange St. Присутність кождого члена є конечна, бо є важні справи до полагодження. По мітінгу членських вкладок приймають не буде. На річнім мітінгу зістав вибраний слідуючий уряд на рік 1930: Дмитро Медельський, предс.; Антін Крохмалюк, заст.; Іван Кульматицький, секр. фін.; Мих. Бляцешький, секр. прот.; Николай Біецький, кас.; Бартоломей Униско, заст.; Іван Олїяк і Мих. Корнова, контр. комісія; Юрій Лішук і Михайло Крохмальний, контр. хорих. Збори братські будуть відбуватись в другу недїлю по першім, в часї і місци вище означенім. В справі Тов. „проситься відносини до секр.: Н. Кульматицький, 825 Marmion Ave., Tolido, O.

ПОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в недїлю, 12 січня, в годині 1-ій пополудни, в готовсьгій Гали на Саут Сайд, 428 Franklin. Обовязком є кождого члена і членкині прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Крім того контрькомісія зладить звіт за 1929 рік. — Юрій Присташ, предс.; Никола Щурко, кас.; Іван Павловський, писар.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в недїлю, 12 січня, о годині 1-ій пополудни в Гали Укр. Нар. Дому. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки: в противнім разі будуть „суспендовані. Гимко Кальмук, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, МІШ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 292, подає до відома своїм членам; що річних зборах 25 грудня вибрано слідуючий уряд на 1930 рік: Іван Фоярсь, предс.; Дмитро Опоточний, заст.; Волод. Візничак, кас.; Петро Кізел, секр. фін.; Мих. Хлоповнович, секр. рек.; Семен Честук і Іван Кошинський, доглядачі хорих; Николай Романів, Михайло Нидза і Іван Боднар, контрольори; Михайло Обвальопівки дітей. Мітинги будуть відбуватися в другу недїлю по першім кождого місяця, а гали парафіяльній при Clippert і Edward. Перші збори відбудуться в недїлю, 12 січня, в годині 12:30 попол. Проситься всіх прийти на час і виповнити свої належитости. — Іван Фоярсь, предс.; Вол. Візничак, кас.; Петро Кізел, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія Вел., від. 364, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в недїлю, 12 січня, в годині 12:30 попол. Проситься всіх членкинь сего Бр., щоб прибули на збори, бо для них зокрема є важні справи. — Йосиф Бишь, предс.; Василь Санка, кас.; Іван Сподар, секр.

СТРІЧАЙМО СЬОГОРІЧНЕ РІЗДВО

НА ЧУЖИНІ ЯК ПРАВДИВА УКРАЇНСЬКА РОДИНА!

Велика тисячлітна традиція повинна злучити нас усіх тут за морем, а тоді при Святій Вечері зі всіх українських грудий нехай полине отся могутня і велична пісня-коляда.

Обі сі коляди наспівані на рекорді звісної накладні

Columbia

КОЛЮМБІЯ

Но. 27200 (величина 10 цалів, ціна 75 центів).

Українським хором „Бандурист" під управою Г. Кириченка, і сю рекорду можете дістати в нашої рідної фірми, загально звісним Базарі

СУРМА

Не гайте часу, замовляйте всі святочні й инші рекорди як найскорше, щоби було доволі часу виконати всї замовлення.

Сьогорічний список Різдвяних рекордів доволі великий. От перечитайте понизше і вибирайте, що Вам треба.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „БАНДУРИСТ" під управою Г. КИРИЧЕНКА.

27199F (Добрий вечір тобі
(На йорданській річці

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР.

27195F (Вселенная веселися
(Ірод цар

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.

27196F (Нова радість стала
(Небо і земля

E6043 (Бог предвічний
(Христос родився

E7308 (Радуйтеся усі люди
(В яслах лежить, хор.

ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Дірігент А. Гела.

27155F (Дивная новина
(Херувими свят і Стань Давиде

12" $1.25.

70013F (Слава в Виших і Всяческая
(Рождество Христове і Понад
(Вифлеємом

СВЯЩ. К. КИРСТЮК, баритон, з акомпаниментом органа і дзвонів.

10" 75 ц.

27110F (Рождество твоє, Христе, Боже наш.
(Йордан.

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЇДНИКАМИ.

12" $1.25

70011F (Вертеп, часть 1 і 2.

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон.

10" 75 ц.

27015F (На неві їрка
(Всї разом співайте!

12" $1.25

70030F (Бог предвічний, часть 1
(Бог предвічний, часть 2.

70003F (Отче наш
(Вірую

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон

10" 75 ц.

27068F (Бог натуй
(Во Вифлеємі

27069F (Ой там на Йордані
(Щедрий Вечір нині

27077F (Сіяся, родися, на щастя на
(здоровля.
(Пішла мати на гранцю.

Кромі українських не зашкодить почути також і загально в Америці співані різдвяні пісні в англійській мові. Тутешна молодь привикла до них, отже радо повитає їх попри українські коляди. Понизше подаємо список деяких:

XMAS CHIMES OF THE HOMELAND

12025F (Sacred Night, Holy Night
(O Faithful Pine

THE CATHEDRAL QUINTETTE

12017F (Ave Maria
(The Rosary

J. JACOB'S CONCERT ORCHESTRA

12" $1.25
59034F (Around the Christmas Tree.
(Parts 1 and 2

Пригадуємо, що попри коляди, дістанете в нашім Базарі всі инші українські і чужі рекорди, треба однак зажадати повного катальога сейчас і вислати замовлення з катальогу.

При сій нагоді подаємо **найновіші українські рекорди:**

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА, зі співом.

10" 75 ц.

27204F (Змовини, часть 1
(Змовини, часть 2

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА МИХАЙЛА ТОМАСА.

27205F Підгірська коломийка
(Гуцулка в Семеречині

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ і СОНЯ ЛІЩАК, з акомп. орхестри.

27203F, (Весїлля в Пенсильвенії,
(Часть 1 і 2.

ОРХЕСТРА БРАТІВ „ГОЛУТЯКИ-КУРЯНИТ", співає Текля Дячек.

27202F (Як ні Поділо, так ні на
(Заліссю
(Як дітяи гуси з далекого
(краю.

ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА

20187F (Камаринська
(Сільська полька

КОЛЮМБІЯ МІЖНАРОДНА ОРХЕСТРА.

12" $1.25

59056F (Сантіаго вальс
(Абандонадо вальс

Осьтут спис деяких давнійше виданих рекордів Колюмбії:

ЛЮБА ВЕСЕЛА, сопран, з акомп. орхестри.

27194F (Віють вітри
(Ой, там у лїсі

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.

27193F (Кажуть люди
(За горами, за лїсами

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.

27192F (Полька „Горпина"
(Козак „Петрушка"

ОРХЕСТРА БРАТТЯ „ГОЛУТЯКИ-КУРЯНИ".

27191F (Зелена Поляна
(Широкий місточок

27190F (Як я прийшов з корчьми до
(дому.
(Кацька гембу дає, Марина сї
(сміє.

27185F (Горіла сосна
(Затож ми сї дівча сподобало

27182F (Червона рожа, жовтий цвіт
(На Поділо Вілий Камінь

Пригадуємо, що хто замовляє пять рекордів, дістає голяи Сурми даром. Це нехай буде наш святочний презент для своїх людий. Однак дуже просимо робити покупки в час перед святами! Заходіть або пишіть на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(МЕЖИ 6-ОЮ І 7-ОЮ УЛИЦЕЮ).
PHONE: DRY DOCK 3752.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Освітна праця й протест проти большевицької влади.

Після величавого листопадового свята, котре відбулося заходами українських товариств при українській православній церкві, — праця освітно-народня продовжується далі. Дня 8 грудня в церковній галі о 7-ій год. вечером відбувся історичний відчит, виголошений о. В. А. Каськовим на тему: **„Хто збудує соборну українську демократичну державу?** В тому відчиті були такі питання: Хто є наші вороги, а хто рідні брати? Як боролися наші діди і як нам треба боротися проти своїх ворогів? — Добрі й лихі сторони нашої боротьби в минувшині і теперішности. Відчит тревав годину. Аргументи були ясно представлені, зрозумілі і переконуючі. Слухачів було багато, котрі відтак, дякували о. Каськовому за такий гарний відчит. Відчит був заключений загальною відповідю: Соборну Українську Демократичну Державу збудує **Єдність, Освіта й Добробут** у українського народу.

Другий з ряду відчит відбувся дня 22 грудня вечером у тій самій галі. Простора галя була наповнена слухачами. Відчит виголосив о. Каськів на тему: **Для старих і молодих.** У тім відчиті порушено такі справи: Як нам поводитися з другими, людьми? — Що треба читати і як думати? — Що кажуть дослідники-лікарі про горячі напитки? — Вплив дому, школи і церкви на виховання. — Рідна церква. — Завваги для громадянських провідників і бесїдників. — Відчит закінчився зазивом: — Всі до освіти, учімся, думаймо, читаймо! Памятаймо на великі слова безсмертного Тараса: — і чужого научаймось, й свого не цураймось!

Після відчиту відчитано протест проти большевицької влади і її ДПУ, котрі на Україні нищать культурних діячів українського народу. Цей протест ухвалено одноцушно і підписано урядниками товариств і громади. Постановлено цей протест подати до англійських часописів і виконано.

У протесті піднесено між иншим таке:

Американські горожане українського походження, замешкані в Вунсакет, Сейбрук Род Айленд, дізналися, що большевицька ЧЕКА арештувала учених Українців: аполітичних діячів, письменників, істориків, професорів-академіків, епископів, священиків, котрі обороняють українську культуру і науку та християнську віру, а між ними старенького професора-академіка Сергія Єфремова і не менше заслуженого громадянського діяча Володимира Чехівського, котрих ЧЕКА старається поставити перед „суд", або чимскорше розстріляти або запроторити на Сибір-каторгу, як „контрреволюціонерів" і „буржуїв".

Ми дізналися, що большевицькі власти хочуть оскверпити найстаршу українську християнську церкву, яка представляє неоцінену архітектурну вартість для цілого культурного світа. Митрополичу Церкву Святої Софії в Київі, котра збудована в половині одинацятого століття (1037 року). Ця церква являється свідком минувшини політично-державної незалежности українського народу. Ця Митрополича Церква пережила неодних ворогів, котрі нападали на Україну, перебула напади орд татарських, напади Ляхів, напади Москвинів і инших. Однак ці вороги не нарушили цінної святости українського народу, якою була і є МАТИ Церква, Свята Софія в Київі. Аж доперва тепер за панування окупантів большевицької влади мають цю старинну церкву перемінити в ресторан і кабарет.

Ми, американські горожане українського походження, замешкані в місті Вунсакет, Р. Ай., зібрані нині на зборах урядники і члени від українських товариств: Клюбу Американських Горожан, Запорожської Січи УНС, тов. ім. Івана Франка, Сестриціва З. Б. М. Української Православної Церкви Св. Арх Михаїла, торжественно протестуємо проти того нервового терору большевицької власти над українським народом.

Домагаємося від уряду СРСР непровалочного увільнення з тюрми старця професора-академіка Сергія Єфремова і письменника Володимира Чехівського, як також і вчених Українців. Памятайте, глобителі, що ані душі ані свободи українського народу ви не вислі розстріляти, — бо сотня поляже, — а натомісць міліони встануть до боротьби.

Взиваємо всіх Українців в Америці, всі українські товариства, горожанські клюби, сестрицтва, братства, робітничі товариства, церковні громади, до справедливого й могучого протесту, проти переслідування і тортурування українського народу урядовими чинниками уряду СРСР на Україні.

Відкликаємось до всіх американських керманичів і членів християнських церков, стоваришень, освітних інституцій і просимо, щоби прилучилися до нашого справедливого протесту і стали по стороні християнської справедливости. Віримо в братерську поміч Братів-Американців, котрі скажуть своє могутне слово правди на сторінках своєї преси й освітних журналів, в обороні безправности і тортур над українським народом на Україні зі сторони урядової власти СРСР.

Підписуємо цей протест на зборах протестаційних, котрий зістав ухвалений одноцушно членами й урядниками Клюбу Американських Горожан, Товариства запорожської Січи, Товариства ім. Івана Франка, Сестриціва З. Б. М. Української Православної Церкви Св. Арх. Михаїла і всіми Українцями симпатиками, живчими в місті Вунсакет, Р. Ай.

Підписали: **о. В. А. Каськів, Василь Чарний, Михайло Скібінський, Петро Гук, Михайло Чагарин, Текля Паньків.**

На закінчення подаємо голос американської місцевої преси про цей протест.

„The Woonsocket Call", Friday, December 27, 1929, подає:

UKRAINIANS DECRY ACTIONS OF SOVIET.

Hold Meeting Here To Protest Against Outrages In Ukraine — Wholesale Arrests Scored.

Ukrainians of Woonsocket, gathered in mass meeting Sunday at St. Michael's Ukrainian Church on Blackstone street, adopted resolutions of protest over what they characterize as "shameful acts of the Bolshevists" in the Ukraine.

The protests allege that the Soviet government is attempting to make over one of the famous Ukrainian churches into a cabaret. The resolution also charges that the Russian government is arresting and sending to Siberia non-political workers, writers, historians, professors, bishops, priests and other learned men of the Ukraine. The arrests of Sergius Jefremiw and Vladimir Chehiwsky have particularly inflamed local Ukrainians, who learn of conditions in their country through the newspapers received from there.

Rev. V. A. Kaskiw, pastor of the church here, asks that the American people join in the protest. Those at the mass meeting included parishoners, officers and members of various organizations, such as the Club of American Citizens, the Ukrainian National Association, the Zaporozka Sich, the Brotherhood of John Franko, the Sisterhood of Conception of the Holy Virgin, and the Ukrainian Orthodox Church of St. Michael, and the resolutions are termed a protest against the „red terror" of the "Bolsheviks" on the Ukrainian people.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Братство св. Івана Хрестителя, від. 270, в Джерзи Ситі, Н. Дж., на річних зборах дня 31 грудня 1929 р. вибрало Раду Фінансову: Ник. Задерецький, Василь Малайнк, Андрій Корнило, Роман Струж, Олекса Кухар і Юрій Гук по 50 ц. Разом з каси і від членів жертвувано суму $55.75.

Микола Пігура, секр.

КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТА ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІКНО до УСПІХУ

НАЙБІЛЬШ ВИГІДНА РІЧ"

В морозний день січня люди люблять заглядати в крамничні вікна... Свята минули, але передсвяточний нахил до купівлі тріває... Торговля в січні оживлена... знижки ціи... для вас, для дому, для родини... Ніколи приємне почуття з **готівки на руках** не є так наявне, як коли стоїте перед крамничним вікном. Якщо ваші засоби поменшилися підчас свят, то будете

Продаж в Січні

вдячні за **ощадности**, що лишились у вас для цієї нагоди... Кажучи отверто, чи **щадничий рахунок** у Менюфекчюрерс Трост Компанії не є тепер найбільш вигідна річ?...

В признання,

Чарлз М. Шваб казав оноді що найбільшим майном кожної інституції є її персонал — їх виконання, справність і вірність.

Вдача наших робітників виявилася недавно в Кампанії Нового Бизнесу. Тисячі наших клієнтів сліділали з нашим персоналом, щоби увінчати цю кампанію величезним успіхом, який вони осягнули.

Від нас належиться подяка і нашим робітникам і нашим друзям.

ГОЛОВНА УСТАНОВА

Кожна Банкова Обслуга під Одним Дахом

Банкова установа Менюфекчюрерс Трост Компанії в вашій окрузі є вповні приспособлена для кожного рода банкової обслуги:

Чекові Конта. Конта Спеціяльних Відсотків. Виміна Грошей. Пересилка Грошей. Колектування. Бизнесові Позички. Льокаційна Порада. Депозитові Сейфи.

Яка не була-б ваша фінансова потреба, її обслужить ця банкова установа у вашім сусідстві.

Майно: $500,000,000.00
Депозиторів поверх 400,000
Банкових Установ: 46

Вам буде відай найлекше до одної з цих установ:

55 Евнн Б, ріг 4 вул.
376 Гренд Ст., коло Норфолк
111 Ессекс Ст., коло Дівенсі
55 Броад Ст., ріг Бівер Ст.
1513 Перша Евнн ріг 79 вул.
190 Бавері, на розі Спрінг Ст.
3015 Третя Евнн, ріг 155 вул.
2487 Гренд Конкурс коло Фордгем Род, Бронкс.

Manufacturers Trust Company

СТОЛЕТ ЕВИЛИ

УВАГА! НЮЙОРЧАНИ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО „ЖІНОЧА ПОМІЧ" В НЮ ЙОРКУ

уряджує

В СУБОТУ, ДНЯ 11-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

ПЕРШИЙ МЯСНИЧНИЙ

БАЛ

Початок в годині 7-мій вечером.

Музика первородна.

Вступ 50 центів.

Товариство „Жіноча Поміч" запрошує всіх громадян до численної участи. На бали будеться принимати нових членів до Товариства без оплати вступного. **Часть доходу з балю призначена на інвалідів в старім краю, отож приходіть громадяко всі. — За добру забаву і свіжу перекуску ручить Комітет.**

6-7

УВАГА! WOONSOCKET, RHODE ISLAND! УВАГА!

В СПРАВІ ЦЬОГОРІЧНОЇ КОЛЯДИ НА РІДНИЙ КРАЙ.

Шановні Громадяне! Комітет Допомоги Рідному Краєви скликає

НАРАДИ

В СПРАВІ ЦЬОГОРІЧНОЇ КОЛЯДИ НА РІДНУ ШКОЛУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО СІЧНЯ 1930 РОКУ

ЗАРАЗ ПО СЛУЖБІ БОЖІЙ ДО ЦЕРКОВНОЇ ГАЛИ,

щоби нарадитись, скілько партій нам вибрати та як, коли й куди ми маємо піти.

Цего року зайшли в нашій громаді такі відмінні постанови, що замісць коляди, нам призначено ЩЕДРІВНУ НА РІДНИЙ КРАЙ.

Розуміється, що проти цеї постанови Комітетови більше нічого не лишалось як приняти це до відома. В тій справі Комітет намітив від себе поняших колядників і просить їх зійтися в призначений час: Ма. Вепаз, Ан. Янишин, Я. Прощанин, О. Косюк, Я. Шаравара, І. Поліщанський, В. Чорний, Г. Кушнір, І. Затонський, І. Кашоба, П. Стойко, К. Корнійський, С. Гурбель, Г. Кічак, М. Чагарин і М. Скибінський.

Комітет.

ОСНОВАТЕЛЬСЬКІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ КОРПОРАЦІЇ

(для виробу і продажи українських гуцульських та инших старокравних виробів) відбудуться В НЮ ЙОРКУ, в Українськім Домі ч. 30 Іст 7-ма вул. на 2 пов. В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 10 СІЧНЯ, 1930 р. О ГОДИНІ 8-ій ВЕЧЕРОМ.

Вступ кождому вільний, хто інтересується українським промислом і бизнесом.

Калина Лисюк, Мирон Сурмач, Василь Якібюк, члени-основателі.

ПОШУКУЄТЬСЯ АГЕНТІВ

Мущини або жінки, не опускаючи свого звичайного заняття, можуть заробити денно 5 до 10 долярів легкою продажею дуже доброго і пожиточного артикулу поміж знакомими на своїм плєзі. Знаменита оферта для ведучих гроєрні і бучерні. Успіх певний. — Голосится до:

J. S. MILLER, Inc.

BOX 628, NEWARK, N. J.

ВПРОСТ BALTIC AMERICA LINE

BALTIC AMERICA ЛІНІЯ є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІГОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими найпослішнійшими і найвигіднійшими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ і ДАНЦІГОМ.

Посьпішні і вигідні получення заплачені можна дістати з ДАНЦІГУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнизші. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого роди инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересадини. Перепровадкуванням і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

надаєм або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Республики

ГАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ БАЛТІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.

Голоситься до місцевих агентів або

BALTIC AMERICA LINE

8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Другі офіси в Pittsburgh, Chicago, San Francisco, Seattle і головніших містах Канади.

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

ВИСИЛАЄМО ТЕЛЕГРАФІЧНО, РАДІОМ І ПОЧТОЮ.

Виплачуємо в американських долярах, по найновіших цінах від пересилок. Спроваджуємо родини до Америки і виробляємо всі потрібні папери для їх виїзду.

Продаємо шифкарти до краю і з краю на всі лінії.

Полагоджуємо всякі справи нотарільні тутешні і староквраєві.

Виробляємо контракти купна і продажі по дуже умірковних цінах. Егзаминуємо абстракти, виробляємо моргечі, асекуруємо домм, меблі, автомобілі, виставкові вівна і т. п. 280—

У всіх наведених повисше справах по інформації звертайтеся до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА, на адресу:

МИХАЙЛО КЛИМ

2016 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Скірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову діпресію, Завороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральгію, Побільшені Залоза, ВСІ Хронічні Шкалубини. Легких, Брюшкітс, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сцятика і Лумбаго. Мущини і женщини щасливо лічені новою удосконаленою методою. Мій особистий догляд через цілий час курації. Мої ціни приступні.

Екзаминація крови, хемічні тесты, X-Ray.

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ. ГОВОРИТЬ ПО-УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ DR. ZINS ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-ою Евею і Irving Pl.

ГОДИНИ: від 9-того рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-того рано до 4-того пол.

МІХУРОВІ НЕДОМАГАННЯ

Проводка є небезпечна в недомаганнях нирок і міхура. Треба оборонити себе. Треба приймати осторожні природи. "Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки" швидко вам поможуть. Це 200-літ старе лікарство уліщене результатами новітнього медичного досліду. Воно дається брати тепер легко і приємно. Зберігайте здоровля ваших нирок та інших органів тіла, вживаючи "Нові і уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульницею вам відпадати в 3 величинах: "Gold Medal" на запечатані пудельку і не приймайте. Дивіться за "Gold Medal Haarlem Oil" на запечатані приймайте міхних

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ З НЮЙОРКУ

під проводом Йосифа Снігура, укр. скрипака-соліста

відбудеться

В НЕДЮ, ДНЯ 12-ГО СІЧНЯ 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

752 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

Початок точно в годині 6.30 вечером.

Вступ 50 центів. Для школярів 15 центів.

В концертову програму входять: скрипкові соля, українські народні ганки, укр. пісні, драматичні і гумористичні дуети і квартети.

Українські артисти з Нюйорку, під проводом Йосифа Снігура, в супроводі української піяністки п-ни Мані Галущка; стараються всіми силами, щоб концерт випав якнайкраще і щоб публику задоволити.

Тож запрошується всіх Українців і Українок з Перт Амбой і околиці загостити на цей концерт, якого Ви ще не бачили.

Комітет.

ЙОСИФ СНІГУР,

український славний скрипак, котрий много разів виступав в нюйорських театрах, на концертах та радіо, стаціях; який візьме участь в цім концерті.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

КОРТІС БЕЙ, МД.

З панахиди на Край.

Підчас панахиди по українських героях зібрано $21.40, які вислано до Обєднання з таким призначенням: по $10.70 на Дім Інвалідів і бойовий фонд.

Н. Шандровський.

—o—

БОСТОН, МАСС.

З Листопадового Свята на Інвалідів.

На святі Першого Листопада, яке відбулося дня 24. листопада 1929 р., зложили жертви на інвалідів Української Армії слідуючі: Анастазія Грицевич $5.00; по $3.00: о. Й. Желіхівський, Н. Кісіль; по $2.00: Софія Музика, К. Тиличин, Т. Хархут; по $1.00: І. Чопик, С. Антонюк, І. Вонс, А. Давискиба, М. Давискиба, С. Давискиба, Н. Давискиба, Й. Бербелицький, А. Бербелицька, І. Берестецький, Гр. Костецький, С. Чопик, О. Дацько, П. Костецький, Я. Яворівський, І. Купчик, І. Чічко, Г. Хомкович, Гр. Рудюк, А. Хомин, Агафія Хомин, М. Тодощук, А. Кучерковська, М. Лютик, Е. Федірко, А. Виноградник, П. Виноградник, П. Кучер, А. Стадник, О. Рибак, П. Мороз, М. Григорчук, М. Сороцька, М. Погорецька, Г. Петрейко, І. Зіньковський, С. Матейко, М. Шемета, Г. Крикливець, М. Майданий, І. Гримак, М. Сілінська, П. Демуш, С. Клюка, Н. Ковердовиць, К. Берестецька, К. Білак, А. Роговська, М. Жукатинська, К. Томаш, М. Козюк, К. Любачівська, К. Шадай, О. Шафранська, М. Гримак, О. Попович, М. Умайло, П. Зубик, О. Корецька, Т. Золочівська, М. Бордун, І. Зварич (мол.), Н. Мельник, З. Литвин, І. Бігеза, А. Івашків, І. Ставничий, А. Роговська, І. Майданий, С. Яруш, Д. Кузь, М. Гуцуляк, П. Мороз, І. Демуш, О. Школяр, М. Щука, А. Руда, Т. Ульчак, О. Січкоріз, Д. Шидлівський, Т. Тодощук, А. Івашків, О. Кудрик, Гр. Зварич, Д. Юськів, М. Мартинюк, А. Рак, І. Козак, В. Куравський, М. Школяр, Зіньковська, К. Яворівська, Юстина Чопик, Я. Боднар, Д. Пащак, П. Боднар, С. Кучер; по 50 ц.: М. Хархут, Антонюк (жена Сави), П. Ульчак, Пелех, І. Сколецький, Н. Кокорудза, О. Копанська, І. Водощук, К. Яруш, А. Малінська, М. Майлана (донька Михайла), М. Калита; по 25 ц.: М. хвада, щоби виасигнувати з Ничай, С. Безубка, М. Зварич, каси $50 і вислати їх через І. З. Козак; Данило Сілінський $1.50. — Збірка виносить $125.50. Дрібними жертвами зібрано на святі $15.00. — Разом $140.50. — З того вислано $100.00 на Дім Інвалідів до Львова, а решту на У. В. О. Обі жертви вислано до краю через Обєднаннє.

За Комітет:

Н. Давискиба,
І. Чопик,
о. Й. Желехівський.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

На Бойовий Фонд.

На допомогу визвольній боротьбі нашого народа зложили громадяне Петро Свинчак і Теодор Малецький по $7.50.

Разом вислано до Обєднання $15.

—o—

ГЕМТРЕМК, МІШ.

З Січової каси на бойову акцію.

Дня 8 грудня відбулися річні збори Демократичної Січової Сотні, на яких запала ухвала, щоби виасигнувати з Обєднання до рідного краю на допомогу бойовій акції. Ухвалу виконано.

Н. Тимків, фін. секр.

—o—

ВОДЕРВЛИТ, Н. Й.

На Народний Дім у Сяноці.

З віча, яке відбулося у нашій громаді дня 1. грудня, було чистого доходу $52, які вислано до Обєднання з призначенням для Українського Народного Дому в Сяноці на Лемківщині.

В. Футулуйчук.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

На часопис „Сурму".

Пересилаю до Обєднання $5 на передплату часопису „Сурма" і взиваю отсею дорогою моїх знакомих з Клівленду і Питсбурга, котрі обіцяли підперти цей часопис, щоби додержали слова.

Петро Яєчник.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

„ПОЧТОВА СКРИНКА"

З причини, що дістаю много замовлень з ріжних сторін на „вироби масарські", хочу пояснити слідуюче:

1) Не посилаємо на кредит; 2) Не оплачуємо самі почту; 3) Не посилаємо ніяких прубок" або „семплів"; 4) Не давати замовлення телеграфічно; 5) Не писати: „буду в Ню Йорку, то заплачу"; 6) Не посилати кілька долярів „SPECIAL DELIVERY" і все гарно заордерувати, а грошей не хватить на пів замовлення; 7) Писати ясно і замовлення має бути 5—6 днів вперед, а висилаємо С. О. D. або „CASH" в нашім склепі.

Це засади нашого бізнесу.

П. СТАСЮК

ВИРІБ ТОВАРІВ МАСАРСЬКИХ І СКЛАД СИРОГО МЯСА

118 FIRST AVE., Cor. 7th St., NEW YORK CITY.

НОВЕ ПРАВО ІМІГРАЦІЙНЕ

Чи ви є горожанином Америки, чи ні — спровадимо до Америки Вашу жену і дітий, котрі числять низше 21 літ, а старших і рільників на фарму.

Богато людей приїхало по отриманню від нас ДОКУМЕНТІВ і КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ.

Проте хто має:

1) Спровадити мого з родинною або з інших країн, як КАНАДА і ін., або хоче виїхати на виїзних КОРАБЛЯХ до краю і вернути до АМЕРИКИ без КЛОПОТУ, чи є горожанином, чи ні;

2) Вислати гроші до краю так, щоби без жадних доплат були доручені адресатови в ДОЛЯРАХ АМЕРИКАНСЬКИХ — або

3) Полагодити якунебудь КРАЄВУ СПРАВУ, купити або продати маєток в краю або в Америці — виробити КОНТРАКТИ, ПОВНОВАЛСТИ, СКРИПТИ ДОВІЖНІ і т. п.; — нехай з повним довірєм удасться устно або листовно до знаної від заиш 20 літ правдиво УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ:

T. J. HRYCEY & CO.

NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, FIRE INSURANCE, STEAMSHIP TICKETS AND AMERICAN EXPRESS AGENCY,

329 SO. FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE: LOMBARD — 25-93.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ

з 3-ма кімнатами. Продається з причини недуги за дуже приступну цину. Голоситься під ч. 3-10

84 SO. ORANGE AVE., NEWARK, N. J.

НА ПРОДАЖ ОДНОФАМІЛІЙНИЙ ДІМ

з 7 кімнат, разом з бізнесом. Сей бізнес вироблений, 11-літ в тім місци. Продам дім і бізнес за $8,000, або сам бізнес за $1,500. близько бозів, стріт кар і стації. Голоситься під ч. 3-8

183 VAN WINKLE AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

ПИШІТЬ З ДРУКУ ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ МУЗИЧНИЙ КАТАЛЬОГ.

Хочете купити шонебудь і заощадити долярі, пришлиту 10 ц. на пересилку катальогу. Пишіть. 286—

SURMA

103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випоружає гроші на 1, 2 і 3 мірячі. Щери продається: Preferred шер $25.00. Common шер $20.00. По всякі інформації голоситься до котрогобудь з поніжших урядників: І. Лисак, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; М. Брудер, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; Т. Каськів, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

ПРОДАЄ ДОМИ в місті НЮ ЙОРКУ і околиці Українська Фірма

С. ФЕОДОРОВИЧА І М. КОБЗЕЗІОГО

EXCHANGE REALTY CO.

141 East 7th St., New York City

Tel. Orchard 9677. 16

НОВІ ДОМИ В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

які знаходяться напроти Гай Школи, і в недовзі підійдуть до високої вартости, тож тільки там купуйте. Будівничий коло домів кождої неділі від години 1-шої до 6-тої пополудни. 301-3

JOHN GINDA,

390 Grant Ave., Carteret, N. J.

Tel. 1062 Carteret.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

ЕМІЛІЯ УГОРЧАКОВА має великий склад найкращих українських строїв і ріжних костюмів до аматорських представлень і народних виступів, як також прибори до характеризовання. При замовленях треба прислати точний спис осіб і потрібних річей. Виповняє також народні строї хотячим фотографуватися. Замовлення на костюми до представлень треба прислати що найменше 8 днів перед представленням на слідуючу адресу:

Мгс. Е. UHORCHAK,

216 Washington St., Jersey City, N. J

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядинєм абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує староквраєві, патентові і прочі справи. 191—

Feen-a-mint

The Laxative You Chew Like Gum

No Taste But the Mint

At Druggists—15c, 25c

PAIN-EXPELLER

REG. U.S. PAT. OFF.

Вживайте зверха на

Болючі Мускули
Вчасні Перехолодження
Біль Грудий
Штивний Карк
Біль Хребта
Запалення і Завсилення
Невральгія

Дістаєте правдивий, Натяжний торговельний знак на пачці для вам запоруку.

Памфлет, подаючий повну дирекцию Ленивочний ріжні вживання Пейн-Експеллер, знаходиться в кождій пачці.

У всіх аптеках 35 цнт. і 70 цнт. Або пишіть впрост до:

The Laboratories of F. AD. RICHTER & CO. BERRY AND SOUTH FIFTH STS. BROOKLYN, N. Y.

KILLS PAIN

ПОЗБУДЬТЕСЯ ШКІРНОЇ НЕДУГИ

через уживання знаменитої Гоючої Масти „SAWIEC" котра принесла скору поміч тисячам, які з вповні вдоволені з її знаменитого результату. У всяких випадках, як: екзіма, свербіння, опарення, попечення, задавлені рани, текучі рани і всякі другі шкірні недомагання, всегда уживайте цю знамениту масть. Вдоволення гарантоване Висилаємо „Sawiec" на кожну адресу. Замовте сьогодня, ціна $1.00 з запаутне листоношови при дорученню.

WAKIE PRODUCTS CORP.

Dept. U-10, BLOOMFIELD, N. J.

Дж. Ванвенгем, аптикар-властитель.

WAKIE PRODUCTS CORP.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

TEL. ORCHARD 6072.

Dr. A. L. CEASAR

спеціяліст у всіх хоробах

ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА

Годинки: 10—12, 6—8

127 EAST 84th STREET, межи Park і Lexington Ave.

NEW YORK, N. Y.

З неділі від 10 рано до 1 пополудни.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1930

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 ріжнородних календарів на 1930 рік. Календарюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за долярa.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять заняти продажию календарів, вистилаємо дарон спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнєм $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 249—

UKRAINIAN BAZAR,

170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ

похоронне заведення в Шікаго отворив Іван Оленець. Обслуга точна і дуже умірковані ціни. 140—

JOHN OLENEC,

2245 W. Huron Street, Chicago, Ill.

Тел. офіс: West 2056 Тел. домашний Nevada 8585

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:

NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave. Phone: Brunswick 7767 або 7768.

SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave. Phone: Hemlock 5500.

CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Telephone: Orchord 2568

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУЧКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ,

які можна набути у книгарні Свободи.

ЗУСТРІЧ, Новорічна пєса-казка ч. 2 дії. В. Кобилянська-Старий ..15 ц.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, драмована казка в 2-ох діях. Я. Вільчевко ..20 ц.

ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, пєса-казка для дітий у 6-ох картинах. Галина Оралівна ..15 ц.

ПРОГУЛЬКА, комедійка на одну дію. С. Чернецька ..15 ц.

ТАРАС ПАСТУШОК, сценічний образок у двох діях ..15 ц.

САМОТНИЙ У ЛІСІ, пєса на одну дію. Е. А. Чебишев-Дмитрієва ..10 ц.

МАЛИЙ ТАРАС, дітова пєса на 3 дії. В. Шопінський ..20 ц.

СВЯТО ВЕСНИ, сценичний образок на дві дії, зі співами та хороводами. Василь Софронів ..25 ц.

СТРІЧА У ЛІСІ, сценічна картина в одній дії. Леся Верховинка ..19 ц.

МИКОЛАДЕНЬ, пєса-казка на 2 дії. В. Королів-Старий ..15 ц.

ЗАЧАРОВАНИЙ КАПІЛЬ, драмована казка в 5-ліях. Павло Бендорф ..10 ц.

ПРИ ВАТРІ, сценічна картина в одній відслоні. Фр. Вольф ..10 ц.

Пєрисці можна замовляти оперативно в книгарні Свободи. Замовлення будемо висилати тільки по одержанню належитости. Не будеться звертати уваги на такі замовлення, які прийдуть без належитости.

"SVOBODA"
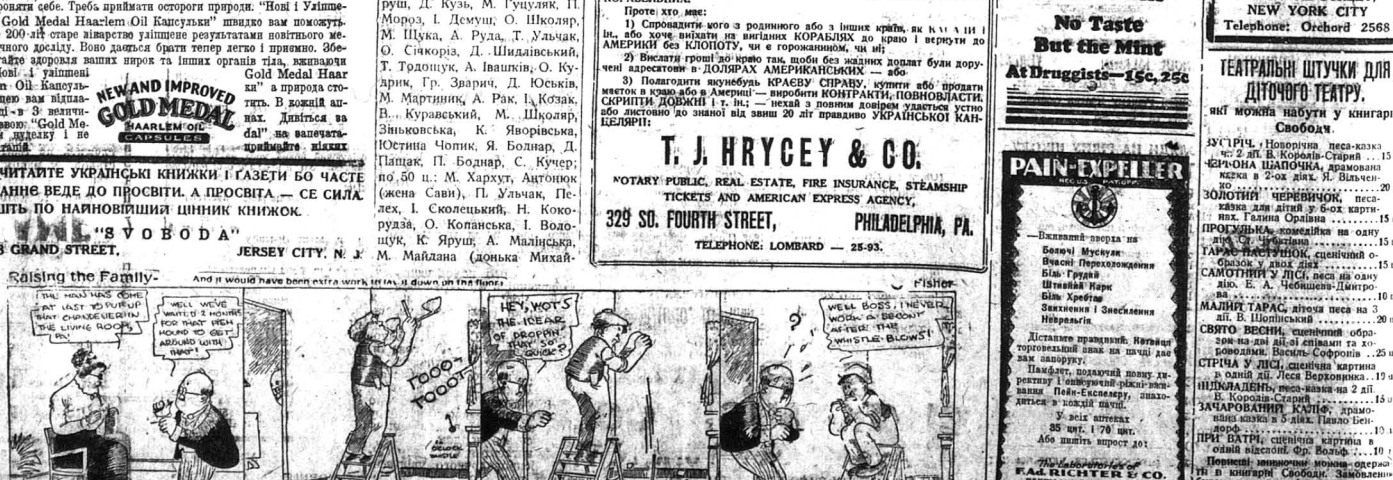
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.